

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

פרשת בראשית

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

תשקיע בחינוך הילדים

שבת פרשת "בראשית" הינה שבת יקרה וחשובה עד מאוד, וגבוהה ביותר מבין כל שבתות השנה, וממילא אף מכל ימות השנה, ומשבת זו ניתן למשוך כח רוחני עצום למשך כל השנה כולה. לכן יש להשתדל להרבות בשבת זו בלימוד התורה ובעבודת התפילה, וכן יש להשתדל להתבונן ולהתעמק איש איש כפי השגתו בפסוקי הפרשה כיון שגנוזים בתוכם אוצרות רוחניים יקרי ערך כפי שלא ניתן לתאר.

בפרשתנו נזכרת המצוה הראשונה מבין כל תרי"ג מצוותיה של תורתנו הקדושה, הלא היא מצות פריה ורביה, כמו שנאמר לאחר שברא הקב"ה את אדם וחוה ביום השישי לבריאת העולם: "ויברך אותם אלקים ויאמר להם פרו ורבו". על פי פשוטו של מקרא הלשון "פרו ורבו" היא לשון כפולה בלבד שמשמעותה 'תפרו ותתרבו' (וכפי שמתרגם אונקלוס: "פשו וסגו"). אולם ניתן גם לפרש שלתיבת 'ורבו' יש משמעות נוספת ופירושה 'ותגדלו' (על דרך לשון חז"ל (קידושין לא, ב) שקראו לאומנת המגדלת את הילד "מרביתיה"), וכוונת הפסוק היא: "פרו" - תלדו ילדים לרוב, "ורבו" - תגדלו את אותם הילדים שילדתם בדרך הישרה והרצויה לפני הקב"ה. נמצא לפי פירוש זה, שבתוך מצות "פרו ורבו" נכללת גם חובת החינוך הראוי שמחויבים ההורים להעניק לילדיהם על מנת שיזכו לגדול ישרים ותמימים. ובעוד שרובם ככולם מקיימים את החלק של "פרו" שבמצוה ומביאים ילדים לעולם - לא כולם זוכים לקיים גם את החלק של "ורבו" שבמצוה ולהעניק לילדיהם היקרים חינוך קדוש וטהור בדרך ישראל סבא. אולם זאת עלינו לדעת, שבכדי להצליח במשימה קדושה זו, חובתנו כהורים להשקיע את מירב ומיטב הכוחות שלנו בענין חינוך הילדים, ואסור לנו "להתנמנם" אפילו לרגע קל בשמירה על חינוך הילדים אלא תמיד להיות ערניים למצבם הרוחני של ילדינו היקרים, לדעת מה הם עושים והיכן הם נמצאים ועם מי הם מתרועעים בכל שעה ושעה ביממה.

עלינו לזכור שרק קוצים ודרדרים צומחים מאליהם ללא שום השקעה, אולם מי שרוצה לגדל בגינתו פרחי נוי מרהיבי עין ועצי פירות מתוקים חייב להשקיע בהם זמן רב להשקותם, לטפחם, לנכש מסביבם את העשבים השוטים, לדשנם בחומרים מועילים וכו' וכו', ואם כך הדבר בנוגע לגידול צמחים, על אחת כמה וכמה בגידול נשמות. מי שחושב שילדיו יגדלו מחונכים מאליהם עשוי חלילה להתאכזב מאוד בהמשך. אולם מי שעמל ויגע ללא לאות ללמוד עם כל ילד וילד מילדיו (כל ילד כפי הנדרש לו - אם רבע שעה או חצי שעה או אפילו שעה), וכן להתפלל ולברך איתם, וגם לשוחח איתם מדי פעם כדי להדריך במידות טובות וישרות, בסופו של דבר יזכה לראות פירות מתוקים בעמלו, ועליו יאמר: "הזורעים בדמעה ברינה יקצורו" (תהלים קכו, ה).

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

צדיק אמת

יעקב אבינו הוא צדיק האמת - ביטול עצמי מוחלט, הוא אמר על עצמו "קטונתי מכל החסדים ומכל האמת" (בראשית ל"ב), פסוק זה נמצא בפרשת וישלח.

אומר הקב"ה ליעקב אתה צדיק האמת, דמות דיוקןך חקוקה מתחת כסא הכבוד, האם אתה חושב שיהיה לך קל? יבואו דורות שיבוא שרו של עשיו בתור תלמיד חכם גדול, "ויאבק איש עימו" מתי המלחמה תסתיים? "עד עלות השחר", התורה מוסרת לנו מסר שהמלחמה נגד החסידות ונגד צדיקי האמת תהיה "עד עלות השחר", דור יילך ודור יבוא, והמלחמה תימשך, אבל התוצאה תהיה "וירא כי לא יכול לו" - אף אחד לא יוכל לעמוד נגד הבעל שם טוב, בסופו של דבר הדגל שלו ינצח.

אי אפשר להתעסק עם אנשים שאוחזים בכתר של המלך. מי שמתנגד לתורתו של הרבי - מתקיים בו מה שאומר הכתוב "אויביו אלביש בושט ועליו יציץ נזרו" (תהלים קל"ב), כל מי שחולק על צדיקי האמת, הוא יכול להיות מלאך, אבל הוא של עשיו, הוא יכול להיות תלמיד חכם, אבל הוא עשיו, לשון הגמרא שם 'כתלמיד חכם נדמה לו' - כאשר חיים ב'נדמה לי' זו הבעיה.

זמני השבת

הדלקת נרות:	צאת שבת:
ירושלים 17:58	ר"ת 18:48
תל אביב 17:56	ר"ת 18:46
חיפה 17:57	ר"ת 18:47
באר שבע 17:58	ר"ת 18:48

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי וחכמי ישראל

מר"ן הרב עובדיה יוסף זיע"א - ג' חשון

הקשר בין מרן למו"ר

גדול הפוסקים הספרדים שקמו בדורות האחרונים, כיהן כראשון לציון, הנהגותיו ופסקיו התקבלו בכל בית יהודי בעולם כולו, כבר בגיל שבע עשרה הוציא את ספרו הראשון, ולאחר מכן הוציא עוד כחמישים ספרי הלכה, בין ספריו הרבים סדרות הספרים, יביע אומר, יחוה דעת, חזון עובדיה, הליכות עולם, מאור ישראל, וכו'.

קשר עז שרר בין מו"ר הרב יוסף אברג'ל לבין מרן הרב עובדיה יוסף זיע"א, את מפעלו האדיר של הרב יוסף המונה, אלפי אברכים, ישיבות, תלמודי תורה, ביה"ס ותיכון לבנות, גני ילדים ומעונות יום, את הכל הכניס הרב תחת נשיאותו של מרן. ומעולם לא ביקש הרב יוסף ממרן שום תמורה עבור מעשיו לא כסף לא מינוי פוליטי ולא משרה תורנית חשובה, וזאת אך ורק בשל אהבתו הגדולה והעצומה של מו"ר למרן, אחד מתלמידי מו"ר ערך לרב מאות שעות שיעורים של מרן, לפי סדר מועדי השנה, את השיעורים הללו היה הרב שומע במשך שעות רבות של נסיעה להפצת התורה ברחבי הארץ, וכך נהג הרב במשך שנים ארוכות.

את אהבתו הגדולה של מרן למו"ר ניתן היה לשמוע באחת הפעמים שהתבטא ואמר: "אף פעם לא אמר לי לא, כמה אתם צריכים להעריך אותנו, לדעת גדולתו שאוהב את התורה, הוא לא מוציא כסף ככה מהכיס שלו הוא חייב לטרוח ללכת מכאן לכאן עד שהוא מביא מעט כסף בשביל לתת לאברכים, לכן אני מוקיר אותו מאד".

בסרטון שהתפרסם לפני מס' שנים נשמע מרן אומר למו"ר: "אני מתפלל עליך שתעלה מעלה מעלה יהי רצון... אתה אהובי, אני אוהב אותך, אתה יודע שאני אוהב אותך?".

נקודה בפרשה

נקודה למחשבה מאת מו"ר הגאון החיד"א שליט"א

כבוד האישה

"בִּזְעַת אֶפְיָה תֹאכַל לֶחֶם עַד שׁוֹבָה אֶל הָאֲדָמָה כִּי מִמֶּנָּה לָקַחְתָּ כִּי עֹפֶר אֶתָּה וְאֵל עֹפֶר תִּשׁוּב" (בראשית ג' יט)

בגמרא הקדושה מסכת בבא מציעא (דף נט.) אמרו, שרבא היה אומר לבני מחוזה "אוקירו לנשייכו כי היכי דתתעתרו", כלומר תכבדו את נשותיכם כדי שבזכות זה תהיו עשירים.

הקשה הגאון מווילנא זלה"ה, הרי הקב"ה אמר לאדם "בִּזְעַת אֶפְיָה תֹאכַל לֶחֶם", כלומר, תתאמץ ותזיע, ויהיה לך מזון לאכול. ואילו רבא בא ואומר "תכבדו את נשותיכם ותהיו עשירים", ולכאורה זה לא מה שהפסוק אמר?

ותירץ הגאון מווילנא שהמילים "בִּזְעַת אֶפְיָה תֹאכַל לֶחֶם" למעשה זו קללה שהתקלל אדם הראשון, על כך שאכל מעץ הדעת. וזו אחת מעשר קללות שקיבל אדם הראשון, וכמו כן חוה גם קיבלה עשר קללות, ואחת מהם "והוא ימשול בך".

והנה כשאדם מכבד את אשתו, ודואג לה, קונה לה מתנות, משמח אותה, הוא לא מראה בזה שהוא מושל בה. ולכן הקב"ה אומר לו אתה ויתרת לה על "והוא ימשול בך" אני מוותר לך על "בזיעת אפך תאכל לחם".

אבל אם אתה לא משקיע באשה, לא מכבד, לא קונה לה, לא דואג לה, כלומר אתה לא ויתרת לה על הקללה של "והוא ימשול בך", אני לא יוותר לך על הקללה של "בזיעת אפך תאכל לחם".

ולכן על ידי זה שאתה מכבד את האשה, הקדוש ברוך הוא מברך אותך בשפע גדול.

מורנו הרב לצד מרן הרב עובדיה והרב יששכר מאיר זצ"ל

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

עד הבר מצווה זה יעבור

את הסיפור הבא שמעתי מסבא שלי שיאריך ימים.

אחד הזיכרונות של סבא מרבינו הרב יורם, שהוא כל הזמן מספר לנו זה הענווה והפשטות שהייתה לרב וכמה הוא נתן לאנשים הפשוטים להרגיש קרוב אליו ללא מחיצות, פעם אחת כשבאו להתחיל תפילת מנחה במנין מצומצם בבית הכנסת שבו הוא מתפלל בבאר שבע, פתאום נפתחה הדלת ולבית הכנסת נכנס בפשטות ללא הוד והדר רבינו הרב יורם והתיישב במקום פנוי, המתפללים (רובם מבוגרים) מאד התרגשו לראות את הרב איתם ונתנו לו לעלות חזן, ולאחר התפילה הרב נשאר איתם קצת ברך אותם והלך לדרכו... עוד זמן רב לאחר תפילת מנחה נשארו המתפללים בבית הכנסת ודיברו בהתרגשות על כך שרב כזה גדול התפלל איתם כאילו הם אנשים חשובים.

ועכשיו לסיפור: בתקופה בה הרב היה מקבל קהל ביחידות במשרדו, הגיע אליו סבי מלווה בנער בן שתים עשרה ועשרה חודשים, שליגונו הרב במהלך משחק עם חברים הוא נפל וקרע את הגיד ברגלו, פציעה כזו הדורשת החלמה ארוכה מאוד מאוד.

מורינו הרב ביקש מהילד להראות לו את מקום הפציעה, הילד הוריד את הגרב ומורינו הרב הסתכל על המקום נגע קצת עם ידו ואמר לילד "אל תדאג עד הבר מצווה יעבור, אתה עוד תרקוד בבר מצווה", סבי והילד יצאו כמובן מאושרים מברכת הרב.

כמו תמיד מיותר לציין, שבבר המצווה הילד רקד על שתי רגליו כאילו לא אירע דבר ומעולם לא קרע את הגיד.

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

הלכות סעודות שבת

שאלה: אם נמשכה סעודה שלישית עד אחר צאת השבת. האם צריך לקיים בכל זאת סעודה רביעית בפני עצמה, או שאפשר לסמוך על סעודה שלישית שנמשכה לתוך זמן של סעודה רביעית שתחשב גם למלוה מלכא?

תשובה: אם נמשכה סעודה שלישית לתוך מוצאי שבת, הגם שמעט מן הפוסקים הקלו להחשיב זה גם לסעודת מלוה מלכא, העיקר להלכה שיש לעשות סעודה רביעית בכל אופן מכיון שעל פי הסוד כל סעודה היא בחינה בפני עצמה. ועוד שתפקידה של סעודה רביעית על פי הסוד הוא להמשיך את קדושת סעודות השבת לסעודות ימות החול, שמחד גיסא סעודה רביעית שייכת לשבת כי היא באה ללוות את השבת ומאידך גיסא היא שייכת לימות החול כי היא נעשית בחול, ובזה ממשיכים קדושת סעודות השבת לכל סעודות החול, ועל כן אי אפשר שיהיה זה בסעודה אחת.

שאלה: האם נכון יותר לקיים מצות סעודה רביעית במאכל שנשאר משבת קודש, או שמא טוב יותר להכין מאכל חדש למוצאי שבת?

תשובה: הגם שכל מאכל שנשאר משבת קודש יש בו ברכה מרובה, מכל מקום מי שאפשר לו טוב ונכון להכין מאכל חדש לכבוד סעודה רביעית. ויכין מאכלים שערבים עליו לכבוד סעודה זו שלכבוד המלך הוא עושה. וכן יכול להכין מאכלים קלים כגון חביתה או ביצה שלוקה וכיו"ב. ועל כל פנים פשוט וברור שגם במאכלים הנשארים משבת קודש מקיימים מצות סעודה רביעית. ואם יוסיף איזה מרקחת שלא אכל ממנה בשבת יפה עשה. ואם שותה כוס תה במוצאי שבת כנז' בסמוך, נכון להכינו ממים חדשים שלוקח מהברז ולא מהמים שנשארו במיחם, מכיון שבכל מוצאי שבת מתגלית הארת בארה של מרים, וכמו שהעלה מרן אאמו"ר רבינו יורם מיכאל אברג'ל בשם המקובלים.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

הכל מלמעלה

פעם אחת, בשעת ברכת המזון, חזר רבי ברוך ממעזיבז שלש פעמים על המילים "לא לידי מתנות בשר ודם ולא לידי הלוואתם, כי אם לידך המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה", ואמרן ברגש ובהתלהבות, כשגמר לברך, ניגשה אליו בתו ושאלה: אבא, הרי כל פרנסתך היא על מתנות שמעניקים לך אנשים, ומדוע אתה מתפלל לפרנסה אחרת וממאס בלחמך?

ענה לה רבי ברוך: שלש מידות במביאי מתנות לצדיק: אחד אומר - אתן משהו, איש כמוני לא יתן? ועל זה התפללתי - לא לידי מתנות בשר ודם. השני אומר - אתן והבורא יגמול לי טובה. נמצא שהוא מבקש גמול ואף ריבית, ועל זה התפללתי - ולא לידי הלוואתם. השלישי, יודע שהממון שברשותו אינו שלו ושייך לבורא, ולזה התפללתי - כי אם לידך המלאה, לזה היודע שהכל בא מידך המלאה.

חגי תשרי אצל מו"ר החיד"א שליט"א

קרדיט צילום: ראובן סיגרון

בן איש חי 1 ת.ד. 102 נתיבות
טל': 08-6381000